

BIBSYS/NYTT

ET NYHETSBLAD FRA BIBSYS / NR. 2 / OKTOBER 2011

- / Ny direktør i BIBSYS
- / Prosjektet nytt biblioteksystem
- / BIBSYS Portalkonsortium går foran

/ Innhold

Ny direktør i BIBSYS	3
Prosjektet nytt biblioteksystem	6
BIBSYS Portalkonsortium går foran	9
Ovttas – portal for samiske læremidler på nett	10
Status for Bragekonsortiet og BIBSYS Brage	11
Verktøy for raskere og bedre brukerstøtte	12
Vårens vakreste eventyr. Det 73. norske bibliotekmøte i Stavanger	14
Kjære Roy!	16
BIBSYS utvider medlemskapet i Feide	18

/ Ny direktør i BIBSYS

Frode Arntsen startet i jobben som ny direktør for BIBSYS den 1. september. Frode startet sitt yrkesliv i Luftforsvaret i 1978, og har siden 1988 jobbet med utdanning i Luftforsvaret, blant annet ved Luftkrigsskolen der han frem til 2001 var leder for en av fagavdelingene. Fra 2001 - 2003 var han rådgiver i Mercuri Urval med fokus på lederrekruttering, utvelgelse og utviklingsprosesser. Siden 2004 har han ledet NTNUs etter- og videreutdanningsvirksomhet (NTNU VIDERE), avbrutt av ett år (2008) i Helitrans AS, der han var avdelingsdirektør med ansvar for selskapets flyvirksomhet. Frode er 51 år, er gift og har en datter.

Margit Wagnild/BIBSYS

Vi har stilt Frode noen spørsmål knyttet til jobben som direktør for BIBSYS.

1. Hva overbeviste deg til å takke ja til stillingen?

Dette kom på et riktig tidspunkt for meg. BIBSYS virker som en kunnskapsrik organisasjon, dog ikke uten utfordringer. De forandringene vi står foran med skifte av hovedsystem vil medføre endringer i hvordan vi som organisasjon skal og må fungere. Endringsprosesser har jeg en god del erfaring med fra tidligere jobber. Det at BIBSYS er en tjenesteleverandør til samme sektor jeg har erfaring fra de siste 8 årene var også utslagsgivende. Det å bevege meg fra et sted hvor vi leverte tjenester til NTNUs fagmiljøer og kundene (enkeltpersoner og bedrifter) til en organisasjon som leverer tjenester til hele UH-sektoren og i tillegg en del utenfor, er interessant og utfordrende. Det å arbeide både internt og eksternt rettet trives jeg godt med.

2. Hvilken kjennskap har du til sektoren fra tidligere?

Som jeg nevnte har jeg i praksis 8 års erfaring fra UH-sektoren gjennom erfaring fra NTNU. I tillegg kommer de til sammen 13 årene jeg har jobbet med utdanning i Luftforsvaret, mye av det relatert til UH-sektoren, dog ingen direkte bibliotekerfaring med unntak av å låne og lese bøker i forbindelse med faglig arbeid.

3. Som leder, hva legger du spesielt vekt på?

Åpenhet og tilgjengelighet er viktig for meg. Jeg trives best med en åpen-dør praksis hvor jeg kan være tilgjengelig for mine medarbeidere. Selvfølgelig er det slik at organisasjonen og de linjer som er etablert normalt benyttes, men ved behov vil jeg være tilgjengelig. Jeg er en ganske «nysgjerrig» person og synes det er interessant å få innsikt i – og ikke minst oversikt over – hva den enkelte jobber med. Samtidig er jeg opptatt av at BIBSYS skal være en synlig organisasjon

som tar sine brukere på alvor. Uten at de opplever at vi leverer i henhold til det de forventer og ikke minst det de betaler for, har vi en stor utfordring. Generelt kavn du vel si at jeg er en kundeorientert leder i tillegg til hva jeg nevnte tidligere.

4. BIBSYS er inne i en spennende og viktig tid knyttet til innføringen av nytt biblioteksystem. Hva mener du blir ditt viktigste bidrag?

Nå må jeg jo innrømme at jeg etter to uker på jobb i BIBSYS ikke har full oversikt over hvor utfordringene ligger og alle de områder det er naturlig at jeg bidrar. Imidlertid vil jeg tro at det å videreutvikle gode relasjoner til både vår leverandør av det nye systemet samt våre brukere, da spesielt bibliotekene, vil være en viktig oppgave for meg fremover.

5. BIBSYS' verdier er åpenhet, troverdighet, respekt og mot. Hvilke andre verdier innenfor arbeidslivet verdsetter du?

Frode Arntsen, direktør i BIBSYS

Noe av det første jeg ble oppmerksom på når jeg startet i BIBSYS var de verdiene du nevner, hvordan de var tydelig fremme i hverdagen gjennom å være synlige i lokalene. Dette gjorde meg glad.

Jeg synes kvalitetsbegrepet er viktig. Med dette mener jeg at vi som organisasjon skal levere i forhold til hva våre brukere forventer. Dersom det er samsvar mellom hva de forventer og hva vi leverer har vi god kvalitet. Samtidig er det naturlig at den samme betraktningen gjelder for våre interne prosesser, hvordan vi omgås hverandre og hvordan våre administrative prosesser fungerer. Jeg tror for eksempel at min erfaring fra NTNU og de systemer man benyttet er et godt grunnlag for å bidra i en videre positiv utvikling av BIBSYS som organisasjon.

6. Hva mener du blir BIBSYS' 3 viktigste områder i 2012?

Jeg tror at arbeidet med å fase inn det nye systemet, opprettholde en god leveringskvalitet på det eksisterende systemet, forberede organisasjonen på at det blir endringer samt styrke oppmerksomheten på de eksterne relasjonene er viktige områder i 2012.

7. BIBSYS' visjon er: vi gjør kunnskap tilgjengelig. Er dette en visjon BIBSYS bør ha også i fremtiden?

Mitt umiddelbare svar er «Ja», jeg synes dette virker som en god visjon, når jeg så den første gang ble jeg positivt overrasket, samtidig litt undrende til at den ikke er mer synlig på for eksempel vårt nettsted - den er grunnlaget for all vår virksomhet!

/ Prosjektet nytt biblioteksystem

Beslutningen om kjøp av et standard biblioteksystem for Universitets- og høyskolesektoren i Norge medfører viktige oppgaver for BIBSYS og brukerinstusjonene. Det stiller krav til samarbeidet både med brukerinstusjonene, styringsgruppen for biblioteksystemkonsortiet og BIBSYS' styre. Vi har tatt en prat med prosjektleder Ellen Røyneberg, og hun tar en gjennomgang av de overliggende oppgavene i prosjektet sammen med oss.

Maria Sindre Bjelke og Margit Wagnild/BIBSYS

Prosjekteier
Arve Olaussen

Fungerer som bindeledd mellom prosjektet, ledergruppen i BIBSYS og BIBSYS' styre.

Prosjektleder
Ellen Røyneberg

Har ansvar for prosessen, den daglige gjennomføringen av prosjektet og leder den interne prosjektgruppen.

Teknisk ansvarlig
Jan Erik Garshol

Har sammen med prosjektleder ansvar for den daglige gjennomføringen av prosjektet, samt det faglige ansvaret.

Prosjektet

Prosjektet *Nytt biblioteksystem* er organisert som et selvstendig prosjekt som fritt kan trekke på nødvendige ressurser fra hele den ordinære linjeorganisasjonen.

– *Den daglige gjennomføringen er fordelt mellom prosjektleder og teknisk ansvarlig, forklarer prosjektleder Ellen Røyneberg. – Jeg som prosjektleder har ansvar for prosessen, mens Jan Erik Garshol som teknisk ansvarlig*

har det faglige ansvaret og skal sørge for at systemet har rett innhold. I tillegg til disse rollene er det opprettet en prosjektgruppe som skal jobbe med oppgavene BIBSYS står foran, fortsetter Røyneberg. Prosjektgruppen er satt sammen av både utviklere, produkteiere og ansatte med bibliotekfaglig bakgrunn. De har dermed både god kjennskap til dagens system, men også tett dialog med våre brukerinstusjoner for å følge med på den faglige utviklingen innen sektoren.

Spennende oppgaver

Det er mange oppgaver i prosjektet Nytt biblioteksystem og vi har valgt å dele oppgavene inn i tre kategorier: Nasjonale tilpasninger, tilpasninger for Nasjonalbiblioteket og tilpasninger for enkeltbibliotek, forklarer Røyneberg.

Nasjonale tilpasninger

Røyneberg legger vekt på at BIBSYS har en viktig oppgave når det gjelder implementering av nasjonale tilpasninger i det nye systemet. – *Dette er tilpasninger som er sentrale for alle våre medlemsbibliotek, som for eksempel at det nye systemet skal støtte fjernlån gjennom NILL (Norwegian Inter Library Loan) -protokollen, støtte for nasjonale registre for låntakere og Nasjonalt lånekort.*

En av de største oppgavene er å migrere data til nytt system og migreringen vil omfatte alt fra bibliografiske data til lånetransaksjoner. Når det gjelder de bibliografiske dataene skal disse konverteres fra BIBSYS-MARC til MARC 21. BIBSYS har laget konverteringstabeller fra BIBSYS-MARC til MARC 21, og bibliotekene har stått for en opprydding i basen. – *Det gjengår fortsatt en del arbeid før migreringen kan prøves ut i praksis, men dette har vært et spennende og viktig arbeid som er sentralt for at vi skal kunne levere et godt system med korrekt innhold, forklarer Røyneberg.*

En annen viktig oppgave for BIBSYS er å sørge for at det nye systemet vil inneholde muligheter for å generere lovpålagt og nødvendig statistikk, i tillegg til tilpasninger av sluttbrukerverktøyet WorldCat Local. – *BIBSYS skal sørge for at*

verktøyet tilfredsstiller sluttbrukerens behov sier Røyneberg.

– *BIBSYS har bred erfaring med å utvikle og drifte et system for et konsortium, og det blir derfor viktig at også det nye systemet skal dekke behov og inneholde nødvendig funksjonalitet som et konsortium krever, fortsetter hun.*

Tilpasninger for Nasjonalbiblioteket

I tillegg til de nasjonale tilpasningene vil Nasjonalbiblioteket ha behov for at BIBSYS tilpasser flere funksjoner i det nye systemet. – *Dette er tilpasninger som gir merverdi også til andre institusjoner både innenfor og utenfor konsortiet. Her er det snakk om å blant annet legge til rette for rutinene i digitaliseringsprosjektet. Videre må det nye biblioteksystemet inneholde funksjoner for å støtte de nasjonale rutinene som kreves ved pliktavlevering, oppgaver innenfor automatlager, nasjonalbibliografier og bruk av nasjonalt autoritetsregister, forklarer Røyneberg.*

Tilpasninger for enkeltbibliotek

Når det gjelder tilpasninger for enkeltbibliotekene vil dette i hovedsak gjelde de større institusjonene som har behov for tilpasninger utover de nasjonale. – *Her er det for eksempel snakk om å videreføre løsninger fra dagens system for Fellesbiblioteket i Drammen. En annen oppgave er å kunne tilby en Virtuell markeds plass, som vil være en samordning av biblioteksystemet og institusjonenes øvrige administrative systemer, spesielt innkjøps-systemet, avslutter Røyneberg.*

/ BIBSYS Portalkonsortium går foran

Maria Sindre Bjelke/BIBSYS

Den 5. september skiftet BIBSYS lenketjener for medlemmene av BIBSYS Portalkonsortium fra lenketjener levert av TDNet til lenketjener levert av OCLC. – *Ettersom lenketjeneren skal inngå som en del av det nye biblioteksystemet er det veldig spennende for BIBSYS Portalkonsortium å få gå foran og ta i bruk en tjeneste som bygger på et produkt levert av OCLC, sier Marit Brodshaug som er produkt-eier for BIBSYS Ask og BIBSYS Nettportal.*

Hva gjør en lenketjener?

Lenketjenerens oppgave er kort fortalt å gi sluttbrukere enkel og rask tilgang til fulltekst når dette er tilgjengelig. En lenketjener baserer seg på en kunnskapsbase hvor det er registrert hvilke databaser, forlagspakker og enkelttitler biblioteket har tilgang til. I og med at tidsskrift-titler, ISSN og bestand er registrert vet lenketjeneren i neste omgang hva biblioteket og brukeren har rettighet til å se. – *Det hele handler om veien fra en kilde via lenketjeneren til et mål. Lenketjenerens funksjon er å tilby fulltekst, lokaliseringsinformasjon eller bestillingsfunksjon for elektroniske artikler basert på brukerens rettigheter og dokumentets status, forklarer Brodshaug.*

Edderkoppen i nettet

Lenketjeneren fungerer med andre ord som edderkoppen i nettet og kobler brukeren til fullteksten han/hun har tilgang til. Lenketjeneren

er i liten grad synlig for brukeren, men er avgjørende for at fullteksttilgangen skal fungere så smidig som mulig. – *Portalkonsortiets medlemmer benytter i dag lenketjeneren når de søker i den nye versjonen av Ask, da denne versjonen tilbyr en samsøketjeneste for eksterne baser. Ved søk sjekker lenketjeneren rettighetene til den som søker, og gir tilgang til direkte fulltekst der dette er tilgjengelig. Lenketjeneren vil også koble brukeren til fulltekst om han/hun søker hos en ekstern leverandør hvor institusjonen har abonnement, forklarer Brodshaug.*

Nyttig prosess

BIBSYS har i forbindelse med overgangen til ny lenketjener arbeidet tett med OCLC, og bl.a. eksportert informasjon om medlemsbibliotekenes abonnementer, pakker og titler. – *BIBSYS Nettportal er et godt eksempel på fordelene ved en konsortieorganisering hvor BIBSYS ut fra konsortie medlemmenes ønsker og behov utvikler og tilpasser en tjeneste, sier Brodshaug.*

Selv om det oppstod flere tekniske utfordringer, har overgangen gått bra. – *Utfordringene som måtte løses underveis har bidratt til at vi nå er bedre rustet på veien fram mot at alle BIBSYS-bibliotek skal kunne ta i bruk den nye lenketjeneren ved overgangen til det nye biblioteksystemet, avslutter Brodshaug.*

/ Ovttas – portal for samiske læremidler på nett

Sametinget og Senter for IKT i utdanningen har samarbeidet om å utvikle et nettsted for gjenfinning av samiske læremidler, som har resultert i nettportalen «Ovttas.no» som ble lansert 26. september. Sametinget har ansvaret for innholdet på nettstedet og Senter for IKT i utdanningen står for utviklingen av den tekniske plattformen nettstedet skal drives på. BIBSYS har vært involvert i prosjektet med utviklingen av nett-tjeneste for utlån.

Maria Sindre Bjelke/BIBSYS

Enkel tilgang til læremidler

Nettportalen Ovttas.no vil gi en oversikt over alle samiske læremidler, herunder trykt materiell, nettressurser, lyd og video. I tillegg skal fotografier være søkbare i en bildebank. Målet for tjenesten er at en lett skal kunne finne fram til samiske læremidler, men også inspirere brukerne til å finne ressurser de ikke kjenner til fra før. – *Tidligere har mye av dette materialet kun vært tilgjengelig i Sametingets lokaler, men ved hjelp av portalen kan også de som har lang vei til Sametingets bibliotek nyttiggjøre seg av søkemuligheten og lånemuligheten som nettjenesten tilbyr, og vi i BIBSYS synes det er spennende å få ta del i dette arbeidet, forklarer produkteier Marit Brodshaug.*

Komponenter fra BIBSYS Ask gjenbrukes

BIBSYS har vært involvert i prosjektet i forbindelse med utviklingen av en nett-tjeneste for utlån. Tjenestene BIBSYS har bidratt med i portalen baserer seg på den nye versjonen av BIBSYS Ask og viser fordelene ved å benytte tjenesteorientert arkitektur hvor enkeltdele av applika-

sjonen kan gjenbrukes og benyttes i andre sammenhenger. – *Gjennom nett-tjenesten får brukerne av Ovttas.no mulighet til å søke, låne, reservere og bestille samiske læremidler. BIBSYS tilbyr også en «Min side»-funksjon som gir sluttbrukeren oversikt over egne lån, reserverasjoner og bestillinger, sier produkteier Marit Brodshaug som har hatt ansvar for utviklingsarbeidet av nett-tjenesten.*

Feide for pålogging

BIBSYS er etablert som vertsoragnisasjon for Feide (se artikkel på s. 18), og dette betyr at Feide-pålogging kan benyttes for pålogging til Ovttas.no selv om ikke alle brukere av portalen tilhører en «Feide-institusjon». – *Å benytte BIBSYS som vertsoragnisasjon for Feide betyr at mindre organisasjoner kan få registrert sine brukere i registret til BIBSYS og dermed oppnå full Feide-funksjonalitet, forklarer seniorrådgiver Jan Erik Kofoed.*

Nettportalen for samiske læremidler finner du på www.ovttas.no

/ Status for Bragekonsortiet og BIBSYS Brage

Hege Johannesen/BIBSYS

Bragekonsortiet vokser jevnt og trutt og teller nå 43 deltagere. Nye deltagere hittil i 2011 er Riksantikvaren, Kunsthøgskolen i Oslo, Høgskolen i Finnmark, Kriminalomsorgens utdanningsenter, Markedshøgskolen og Norges Handelshøyskole. For de fem første har vi opprettet nye publiseringsarkiv. For Norges Handelshøyskole overtar vi drift, vedlikehold og utvikling av deres etablerte arkiv BORA NHH. Med flere deltagere øker konsortiets inntekter, og dermed muligheten til å bruke mer ressurser på drifts-, vedlikeholds- og utviklingsoppgaver som kommer alle konsortie-deltagerne til gode.

20. september ble det satt i drift en ny versjon av BIBSYS Brage basert på nyeste versjon av systemprogramvaren DSpace (versjon 1.7). Dette betyr at publiseringsarkivene til deltagerne i Bragekonsortiet nå inneholder den nyeste funksjonaliteten som er tilgjengelig i DSpace. I tillegg er alle de tilpasningene vi selv hadde utviklet i den forrige versjonen videreført i den nye. Dette er både tilpasninger som er gjort for å tilfredsstille krav fra NORA, og

tilpasninger som er gjort for å tilfredsstille prioriterte ønsker fra konsortiets deltagere. I den nye versjonen har vi i tillegg gjort enda flere egne funksjonsendringer. Bl.a. blir det nå sendt kvittering via e-post til registrator etter lagring av ny innførsel. Denne kommer i tillegg til den e-postkvitteringen som sendes til registrator når innførselen blir publisert i arkivet.

Alle deltagerne i Bragekonsortiet kan få sitt eget grafiske uttrykk i publiseringsarkivet. Foreløpig har 16 institusjoner valgt å få gjort dette. Det vanlige er å ta utgangspunkt i institusjonens grafiske profil. Da vil publiseringsarkivet kunne framstå som en mer integrert del av institusjonens eget nettsted og eventuelle andre webapplikasjoner. Årets konsortiemøte vil bli arrangert 18. oktober. Da skal arbeidsplan og budsjett for 2012 vedtas. I tillegg til ordinære konsortiemøtesaker planlegger vi en faglig del. Alle deltagere i konsortiet oppfordres til å delta. Invitasjon, sakliste og sakspapirer til møtet vil bli distribuert via e-post.

/ Verktøy for raskere og bedre brukerstøtte

I arbeidet med å heve kompetansenivået og kvaliteten vår brukerstøtte er kjent for, ble system for kundehenvendelser OTRS (Open Ticket Request System) innført i 2009. Vi ser at systemet har gjort administrering og håndtering av brukershenvendelser mer effektivt, forenklet saksbehandlingen, samt bidratt til bedre intern informasjonsflyt og overføring av saker mellom ulike saksbehandlere. Vi har nå sett på hvordan vi i direktekontakten med brukerne våre kan forbedre oss og yte en enda bedre service.

Maria Sindre Bjelke/BIBSYS

Lettere å avdekke problem

I arbeidet med å styrke vår brukerstøtte og legge til rette for en så rask og god oppfølging som mulig for våre kunder, vil vi ta i bruk et verktøy som gjør det enklere for våre kunder å raskt kunne avdekke problem i samarbeid med

vår brukerstøtte. Fra 1. oktober tilbyr vi derfor våre brukere ved hjelp av programmet TeamViewer å kunne dele PC-skjermen med brukerstøttevakten. *I en brukerstøttesituasjon er man noen ganger avhengig av å se hva som er problemet fremfor å få det beskrevet, forklarer Asbjørn Risan på BIBSYS Brukerstøtte. Ved overgangen til et nytt system ser vi at det nok vil være enda viktigere for våre brukere å ha muligheten til å vise vår brukerstøtte hva problemet er. – Dette verktøyet gir oss en unik mulighet til etter godkjenning fra brukeren umiddelbart opprette kontakt til enhver datamaskin via internett, sier Unni Nilsen på BIBSYS Brukerstøtte.*

Enkelt å ta i bruk

Nilsen understreker at det i valget av program for ekstern støtte via internett ble lagt vekt på at det skal være enkelt og uproblematisk for brukerne å benytte verktøyet. En programvareinstallasjon på kundesiden er ikke nødvendig og en kan ved noen få, enkle trinn kjøre et program som deretter gir mulighet til å dele skrivebordet og motta fjernvedlikehold fra

Unni Nilsen, BIBSYS Brukerstøtte

BIBSYS Brukerstøtte via internett. – *Med dette verktøyet kan vi i løpet av noen få sekunder opprette forbindelse til en hvilken som helst datamaskin i det tidsrommet brukeren velger å dele sin maskin med oss, og vi vil da se skrivebordet til datamaskinen som om vi satt foran den*, forklarer Unni Nilsen. – *Det vil da bli enklere for brukeren å forklare hva som er problemet i og med at brukerstøttevakten ser den samme skjermen*, påpeker Risan.

Vi mener innføringen av dette verktøyet vil være med på å styrke BIBSYS Brukerstøtte

som en effektiv og god kommunikasjonskanal for direkte dialog med våre brukere. Vi oppfordrer derfor alle som er i kontakt med vår brukerstøtte til å laste ned og kjøre dette programmet, slik at de fra 1. oktober kan se fram til enda raskere og bedre hjelp fra BIBSYS Brukerstøtte.

Mer informasjon om hvordan du enkelt laster ned TeamViewer finner du på våre nettsider under informasjon om BIBSYS Brukerstøtte.

<http://www.bibsys.no/support>

/ Vårens vakreste eventyr.

Det 73. norske bibliotekmøte i Stavanger.

Asbjørn Risan/BIBSYS

21. mars går startskuddet for 3 tettpakkede og faglig spennende bibliotekdager. 21. – 23. mars inntar ca 800 bibliotekarer Stavanger Forum. Vi vil gjerne at du er en av deltagerne!

Slagordet for bibliotekmøtet er *Bibliotek NÅ – katalysator for kunnskap*. Biblioteket og bibliotekarene er sentrale aktører i kunnskapsproduksjonen i Norge og møtet vil ha dette som et overordnet fokus.

En katalysator kan defineres som et stoff som øker hastigheten på en kjemisk prosess, uten at

det selv forandres. Bibliotekene og bibliotekarene spiller rollen som katalysatorer i prosessen med å omforme informasjon til kunnskap i møtet med brukeren. Hvordan kan vi bidra på en bedre måte for å sikre et best mulig resultat? Finnes det politiske, strukturelle og/eller teknologiske grep vi kan ta for at kunnskapsutbytte skal bli størst mulig? Kom til Stavanger i mars for å få noen av svarene!

Har du forslag til hvordan vi kan nå dette målet? Send inn et forslag til Call for papers eller veggoppslag og spre budskapet!

BIBSYS har som slagord *Vi gjør kunnskap tilgjengelig*. Et sentralt ledd i dette er arbeidet med å tilpasse og innføre et nytt biblioteksystem i universitets- og høyskolesektoren. Dette vil være et sentralt tema på BIBSYS Brukermøte, som finner sted 22. mars.

I tillegg til BIBSYS Brukermøte vil det være ca. 30 andre arrangement som alle knytter seg opp mot det overordnede tema, men på ulike måter. Det vil være alt fra katalogiseringspraksis og ny teknologi, til forskningsdokumentasjon og leseforståelse. Fra nasjonalbiblioteket til

skolebibliotek, og fra undervisningsbibliotek til folkebibliotek. Open Access og festmiddag, e-bøker og byvandring.

Påmeldingen åpner 1. november og du melder deg på via bibliotekmøtets nettsider: www.bibliotekmote.no. Deltageravgiften inkluderer deltagelse på åpningsmøte, fellesmøte, BIBSYS Brukermøte, NBF's landsmøte, faglige seminarer, lunsj hver dag og festmiddag.

Vi skal til Stavanger i mars og vi håper at du skal det samme!

Dette er et utdrag av talen som Jan Erik Kofoed holdt ved avskjedsmarkeringen for Roy Gundersen som direktør.

Kjære Roy!

Tirsdag 30. august 2011

Dagen i dag er fylt med både vemod og glede. Vemod fordi vi er inne i de aller siste dagene med deg som direktør for BIBSYS. Glede fordi vi har fått lov til å ha deg som god og trygg leder i så mange år.

Det er ikke alle forunt å ha fulgt deg i disse årene, så jeg skal prøve å peke på noen milepæler.

Roy ble født 16. desember 1952 i San Pedro, California. I 1959 kom han til Norge og Bergen hvor han trådte sine barnesko og lærte å skarre. Men Roy lærte mer enn det. Etter realist-artium fra Fana gymnas ble det realfagsstudier ved Universitetet i Bergen. I 1981 avla Roy hovedfagseksamen i teoretisk atomfysikk med oppgaven *Projectile coulomb deflection and target recoil effects in K-shell ionization by protons and deuterons, med undertittel, applications of the semi-classical approximation (SCA) method*. På meritlista fra den tiden står også sommerjobb ved CERN. Men fra atomets og elementærpartiklenes mikro-kosmos tar Roy nå et langt sprang: Han drar til Trondheim og bibliotekenes strukturerte verden. Her er ingen plass for approksimasjoner og sannsynligheter. Boka skal stå på plassen sin (ingen IPP, takk), og i katalogen har hvert punktum og komma sin meget veldefinerte plass. Og som ettertiden har bekreftet, bibliotekverdenen var også rett plass for en dannet, ung mann fra Bergen.

Jeg traff Roy første gang sommeren 1982. Jeg hadde da fått min første data-jobb ved NTHs bibliotek. Roy hadde allerede vært aspirant og blitt universitetsbibliotekar ved Universitetsbiblioteket i Trondheim, eller Fellesbiblioteket som jeg tror det het den gangen. Begge var vi *avgitt*, som det het, til å jobbe i BIBSYS. Vi fikk kontor sammen oppe på en mesanin, halvetasje, over tilvekstavdelingen, der vi hadde egen inngang gjennom et bøttekott for ikke å forstyrre de *ordentlige* bibliotekarene. Både Roy og jeg startet i driftsavdelingen ved BIBSYS. Senere ble det også utviklingsoppgaver for oss begge. Roy måtte finne seg i å dele arbeidskraften mellom BIBSYS og UBT. Ved UBT arbeidet han blant annet som fagreferent. Den gangen var Ingeborg Sølvberg prosjektleder for BIBSYS, og i staben var også Arne Midtun, nok en bergenser med utrolig stayer-evne.

I 1983 rykket Roy opp til førstebibliotekar, og ble i 1989 Forsker i SINTEF-B stilling. Roy er nå kommet fram til den posisjonen han skulle ha i 22 år framover, nemlig leder for BIBSYS. Det er ikke enkelt å grave i BIBSYS historie, men jeg har kommet fram til at de første 15

årene av BIBSYS snart førtiårige historie var Ingeborg Sølvberg prosjektleder, avbrutt av ett år der Arne Midtun var konstituert. Ole Husby var så prosjektleder et par år, men siden har Roy vært vår trofaste leder. Først 10 år som prosjektleder for dette evigvarende prosjektet BIBSYS, men endelig i 1999 fikk BIBSYS sin første direktør, en stilling Roy har hatt i hele 12 år.

Man kan jo undres over hva som gjør at en begavet ung mann dediserer hele sitt arbeidsliv til et snodig bibliotekautomatiseringsprosjekt. Jo da, han kommer fra *Bergen*, men forklaringen ligger nok i at Roy har personlige egenskaper som trofasthet, hengivenhet og tålmodighet langt over gjennomsnittet. Dette er egenskaper BIBSYS har fått nytte godt av i en mannsalder. Vi som har hatt deg som kollega og leder er svært glade for det.

I de årene du har ledet BIBSYS har det skjedd en rivende utvikling. Dette gjelder både teknologi, brukere og størrelsen på bedriften. Og det er nettopp en *bedrift* BIBSYS er blitt med deg som direktør. Fra et utviklingsprosjekt, riktignok et svært langvarig sådant, har BIBSYS tatt form som en moderne IT-bedrift med mange ansatte og det meste av fagbiblioteksektoren som brukere. I samme periode har BIBSYS også fått sin organisatoriske forankring som forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

BIBSYS er trolig det eldste, varige samarbeidsprosjektet i UH-sektoren. Vi vet alle at det kreves mye kløkt og tålmodighet for å få så mange, ulike interesser til å enes om felles løsninger. Per Borten brukte bildet "*staurbæring*" om denne sporten. Diplomatiske kunster kan det også kalles. Dette er en kunstart du Roy ser ut til å ha behersket godt.

Nå står BIBSYS foran et nytt tidsskille. Vi skal få et "*system tilgjengelig på markedet fra en leverandør med stor markedsandel internasjonalt, god overlevelsessevne og med gode referanser*", slik behovsanalysegruppa anbefalte. Det vil trolig bety at også BIBSYS blir mer internasjonal. Konsortiets bibliotek katalog og bestand blir tilgjengelig i WorldCat, og det ligger godt til rette for et utvidet internasjonalt innlånssamarbeid. Vårt eget utviklingsarbeid skal samvirke med tjenester utviklet både i USA og Europa, samtidig som vi skal kunne ivareta særnorske behov. Derfor er det godt at internasjonalt samarbeid er velkjent for BIBSYS. Der har Roy bidradd på en rekke områder, både innen Norden og Europa. Spesielt er hans innsats for SVUC og ELAG høyt verdsett.

Kjære Roy, hjertelig takk for din innsats som prosjektleder og direktør for BIBSYS. Vi er glade for at du fortsatt vil være med oss inn i en spennende framtid, og vi håper du vil finne deg godt til rette med de nye arbeidsoppgavene som venter.

A hand holding a yellow pencil is pointing towards a diagram on a whiteboard. The diagram consists of several circles and arrows, some of which are partially obscured by the hand and pencil. The background is a light blue gradient.

/ BIBSYS utvider medlemskapet i Feide

Jan Erik Kofoed/BIBSYS

BIBSYS var tidlig ute med å tilby Feide-pålogging¹. Fordelen med å logge på via Feide er at man trenger bare én bruker-id og ett passord for å kunne logge på ulike tjenester. Når man først har logget inn på én tjeneste, trenger man ikke å logge inn på nytt for å nå en annen tjeneste. Dette kalles *Single Sign On (SSO)*. Det er altså store fordeler med å bruke Feide. Derfor har BIBSYS nå utvidet sitt medlemskap.

Tidligere var BIBSYS bare tjenesteleverandør til Feide. Det betydde at man kunne logge på BIBSYS-applikasjoner (tjenester) som Ask og Brage via Feide. Nå er BIBSYS også blitt vertsorganisasjon i Feide. Det medfører at BIBSYS har et brukerregister koplet opp mot Feide. De som er registrert der kan logge seg på via Feide i stedet for å bruke den tradisjonelle BIBSYS-påloggingen.

Universitetene, høyskolene og en rekke andre institusjoner er også Feide vertsorganisasjoner

og håndterer selv sine brukere. BIBSYS som vertsorganisasjon for Feide er aktuell for mindre organisasjoner som ikke selv har et teknisk apparat for å lage brukerregister koplet sammen med Feide. Disse kan få registrert sine brukere i registret til BIBSYS og oppnå full Feide-funksjonalitet.

BIBSYS satser på at alle skal kunne få bruke Feide som pålogging for det nye biblioteksystemet, og det vil dermed ikke bli egen BIBSYS-pålogging til dette.

De første som vil ta i bruk Feide-pålogging via BIBSYS er samiske brukere uten spesiell institusjonstilknytning. De skal bruke Feide til å logge på læremiddelportalen *Ovttas*². Samtidig vil de ha SSO mot tjenester hos BIBSYS og andre. Utvidelse av tilbudet til andre institusjoner og grupper vil bli vurdert.

¹ Feide - Felles Elektronisk IDENTitet - er Kunnskapsdepartementets valgte løsning for sikker identifisering i utdanningssektoren. Se <http://www.feide.no/>

² Se egen artikkel i bladet og <http://ovttas.no/>

/ Personalnytt

Frode Arntsen startet som direktør i BIBSYS den 1. september. Han kommer fra stillingen som leder for NTNU's etter- og videreutdanning, og har erfaring både fra Luftforsvaret og fra Mercuri Urval.

Helge Lysaker startet som ny leder for produkt-eiergruppen og kundesenteret den 1. september. Han kommer fra stillingen som underdirektør ved IT-avdelingen i Forvaltningsseksjonen i Lånekassen. Han har tidligere erfaring fra en rekke større og mindre IT-prosjekter, som både løsningsarkitekt og prosjektleder.

Returadresse: BIBSYS, 7491 Trondheim

//VI GJØR
KUNNSKAP
TILGJENGELIG//

BIBSYS

POSTADRESSE / 7491 Trondheim
TELEFON BRUKERSTØTTE / 958 24 000
TELEFON ADMINISTRASJON / 902 54 000
E-POST / firmapost@bibsys.no

BIBSYS-nytt er et nyhetsblad for brukere
av BIBSYS' produkter og tjenester.

TRYKT OPPLAG / ca. 1500
UTGIVER / BIBSYS v/Frode Arntsen, direktør
ANSVARLIG REDAKTØR / Maria Sindre Bjelke
REDAKTØR / Margit Wagnild
LAYOUT / HK